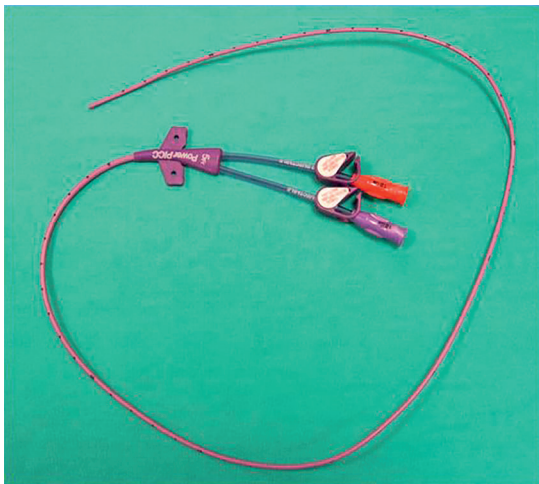

Perifert innsatt sentralvenekateter

Perifert innsatt sentralvenekateter (ofte forkortet PICC) er et langt, tynt, fleksibelt rør (kateter) som settes inn i armen (perifert), og ledes inn til en stor vene i brysthulen. PICC sørger for tilgang til venesystemet (blodårene) på kort og mellomlang sikt. Disse brukes for å administrere medisiner og væske.

Slik kan et perifert innsatt sentralvenekateter se ut

Hva er fordelene med PICC?

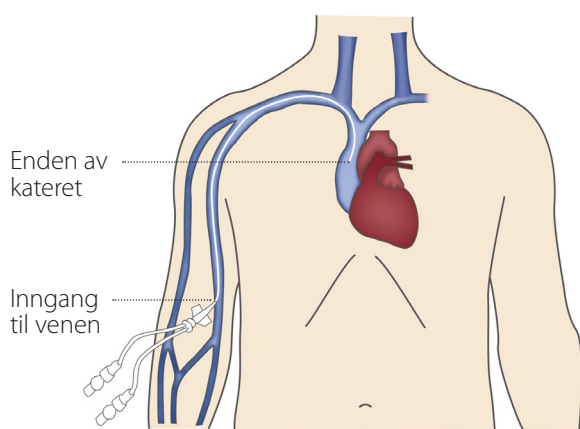
Å legge et slikt kateter er relativt raskt og enkelt, med svært få komplikasjoner. Når det først er lagt, er det en trygg, stabil og effektiv måte å gi medisiner på. Denne kan beholdes i flere uker eller måneder. Den største fordelen er at du ikke trenger gjentatte stikk med nål eller venflon i armen hver gang du skal ha en injeksjon. Noen medisiner kan ikke injiseres i små blodårer på armen, da de kan skade overflaten i blodåren. Via et PICC-kateter kan man levere disse medisinene direkte til de store blodårene, som er mindre utsatt for å bli skadet av dette.

Prosedyren gjøres enten av anestesilege eller intervensjonsradiolog. Du vil ligge på en undersøkelsesbenk, og kobles til overvåkingsutstyr som måler puls og blodtrykk. PICC kan settes inn i høyre eller venstre arm. Med ultralyd identifiserer man blodåren som det er best egnet å stikke på, og vasker området sterilt. Man strammer en staseslange på overarmen for at venen (blodåren) skal utvide seg. Under ultralydveiledning setter man lokalbedøvelse i huden. Etter at lokalbedøvelsen har begynt å virke, vil du kun kjenne at man arbeider med armen, men ikke smerter. Vanligvis behøves ikke intravenøs smertestillende eller beroligende for denne prosedyren, men du kan få det om nødvendig. Deretter stikker man inn en nål til venen. Via nålen fører man inn en ledevaier, og trer et hult rør over denne. Man tar så ut ledevaieren, og via røret setter man inn PICC-kateteret til tuppen kommer inn i venen i brysthulen. Dette gjøres vanligvis under gjennomlysning med et røntgenapparat. Ved sjeldne tilfeller vil man injisere kontrast i kateteret for å bekrefte posisjonen av kateteret. Når kateteret er på plass vil man kontrollere at det fungerer korrekt ved å aspirere blod og injisere saltvann. Kateteret festes til huden med bandasje og tape.

Er det noen risiko ved prosedyren?

Prosedyren har en relativt liten komplikasjonsrate. Noen ganger kan kateteret irritere blodåren, noe som kan lede til inflammasjon (betennelse). Dette er vanligere hvis kateteret blir liggende over lengre tid (2 mnd+). Ethvert fremmedlegeme som

settes inn i blodårene vil øke muligheten for dannelse av blodpropper, enten på innsiden av kateteret eller i blodåren. Dette kan lede til at kateteret går tett. Et tett kateter er den vanligste komplikasjonen, og kan forebygges ved å ta adekvate forholdsregler, som å skylle gjennom kateteret og unngå skade eller knekkdannelse. Noen ganger må kateteret byttes ut med et nytt.

Perifert innsatt sentralvenekateter i korrekt posisjon

Hva kan jeg forvente etter prosedyren er ferdig?

De fleste pasienter kan forlate sykehuset snarlig etter prosedyren. Du vil få råd om hvordan du best tar vare på kateteret.

Hovedpunktene dreier seg om:

- Å holde innstikkstedet rent og tørt, og dekket med bandasje.
- Skifte bandasjen til gitte intervaller, og særlig hvis bandasje har blitt tilsølt/skitten.
- Unngå tunge løft og aktiviteter som kan løsne kateteret.
- Beskytte kateteret så det ikke henger seg fast i noe og blir dratt ut.
- Å selv holde utkikk etter eventuelle komplikasjoner.

Noen ganger må man rense og skylle kateteret regelmessig for å hindre at det går tett. Du vil få beskjed om dette blir nødvendig. Legen din vil gi deg informasjon om hvor lenge du skal beholde kateteret og når/hvor det skal fjernes.

www.cirse.org/patients

Dette dokumentet inneholder generell medisinsk informasjon. Informasjonen vil ikke kunne erstatte profesjonelle råd, diagnose eller behandling fra legen din.